

Prvog dana slijedeće godine „eksplodirat će bomba zvana – oporezivanje kapitalne dobiti“. Gospodarski terorizam je, daragi čitatelji, u Lijepoj našoj i dalje vrlo aktivan. Ostavljena „troba“ amaterske izrade, poznata pod imenom zakon, prema pouzdanim izvorima, proizvedena je od strane današnje tehničke vlade. Tako će hrvatski građani koji žele osigurati svoju treću životnu dob, održivost mirovina je upitno, dio svog dohotka, ali ne i rizika, ustupiti rastrošnoj vlasti. Bilo bi dobro da Most na konstituirajućoj sjednici predloži novoizabranim saborskim zastupnicima ukinuće ovog, za hrvatske uvijete, nerazumog zakona.

Oporezivanje kapitalnih dobitaka nije neka novina. Međutim, ekonomisti se spore oko pitanja da li oporezivati kapitalne dobitke. Tehnički problem oporezivanja dobiti nije zanemariv. Tu prije svega mislim na trenutak oporezivanja kapitalnih dobitaka. Oporezivanje kapitalnih dobitaka zahtjeva priznanje kapitalnih gubitaka. Nadalje, da li svaki iznos oporezivati ili postoji izuzeće za male investitore. Ukoliko se svaka prodaja dionica, recimo jedna, mora prijaviti i platiti propisan porez imat ćemo dodatni posao, čitaj: nepotrebne troškove, za porezne obveznike, odnosno dodatno opravdanja za bujanje državne birokracije.

S fiskalnog aspekta uvođenje poreza na kapitalnu dobit donosi male, u hrvatskom slučaju, zanemarive porezne prihode. Vjerojatno će troškovi biti veći od prihoda.

S ekonomskog aspekta uvođenje poreza na kapitalnu dobit, u vrijeme kada hrvatsko tržište vrijednosnih papira nestaje, je tragičan potez. Oporezivanje kapitalnih dobitaka znači dodatno povećanje rizika za investitora, što će se, po prirodi stvari, smanjiti interes istih da kupuju rizične vrijednosne papire. U Lijepoj našoj, zbog institucionalnih uvjeta u kojem gospodarstvo posluje, svi su vrijednosni papiri rizični. Keynes nas je učio kako budućnost i neizvjesnost, koja ju nužno prati, smanjuje sklonost investicijama. Budućnost se razlikuje od prošlosti priznaju danas tržišni fundamentalisti. U Lijepoj našoj problem nedovoljnih investicija je pitanje svih pitanja. Nećemo izaći iz krize ako se ne ubrza proces investiranja. Nismo bogata, već siromašna zemlja iz čega valja zaključiti da ono što je prihvatljivo u razvijenim zemljama nije u nerazvijenim. Za Boga miloga dodimo pameti. Ne najmanje važno, postavlja se pitanje kako oporezivati postojeće kapitalne gubitke u nekretninskom sektoru. Nećemo valjda, draga gospodo, izostaviti oporezivanje kapitalne dobiti temeljem nekretninskih ulaganja. Možda ćete to učiniti sutra oporezivanjem imovine. Drugim riječima, sve što se miče - oporzuj. Očito – sve je moguće. Pitam se kada će doći na red oporzivanje zraka i sunčane svijetlosti.

Sa socijalnog aspekta oporezivanje kapitalnih dobitaka predstavlja dobru demonstraciju „socijalno osjetljive vlasti“ kako je vlast socijalno senzibilna i kako snažnije oporezuje one koji nešto imaju u odnosu na one koji ništa nemaju. Sirotinje je svakim danom sve više pa nije zgorega sirotinji „prodati“ rog za svijeću.

Dozvolite da iznesem moje bitno određenje glede općenito poreza i oporezivanja. Korporativna država, država koja ima za cilj gospodarski razvoj, partner je gospodarstvu samo zato jer nastoji povećati porezni kapacitet svojih poreznih obveznika. Dobro ste pročitali upravo to je bit stvari. Ukoliko država nije u stanju, slučaj Lijepe naše, povećati porezni kapacitet tada ne zaslužuje prolaznu ocijenu. Kada je to i takvo ponašanje dugoročno prisutno, država ne opravdava svoje postojanje. Smisao je države u povećanju blagostanja građana, a ne u „perušanju“ onih koji nešto imaju kako bi se dodvorili onima koji nemaju ništa. Globalizacija svakim danom pokazuje da priče koje su važile u vrijeme nacionalnih gospodarstava sada su tek – priča bez sadržaja.